En wel deze, indien men om Gods wil zich opmaakt, om van de geweldhebbers ontslagen te worden. Zoo deden onze vaderen bij den opstand tegen „de Spaansche legervanen".

Geen verzet tegen het Goddelijk gezag, maar juist de erkenning van dat gezag noodzaakte onze vaderen om gehoorzaamheid te weigeren. Gode meer gehoorzaam zijn dan de menschen, ook de Prinsen en Overheden.

Wat een zoeken en vragen naar het verschil tusschen revolutie en opstand, zelfs onder antirevolutionairen.

Nooit is door onze vaderen de instelling der Overheid, door God zelf uit genade ons geschonken ontkend, maar steeds krachtig beleden.

En toch wordt er zooveel revolutie gedreven.

Reeds van het Paradijs af.

Niet altijd met geweld. Het zal de vraag zijn of niet de meeste revolutie wordt bedreven zonder geweld. Bijvoorbeeld door de ouders met hunne kinderen.

Wanneer den zonen wordt voorgesteld alsof zij het recht hebben, zelf te mogen kiezen of zelf te moeten uitmaken welke levensbeschouwing zij zullen kiezen.

Of zij aan eene Universiteit zullen studeeren, die al of niet op den grondslag van Gods Woord bouwt.

Revolutie door de leden der Kerken, die zich de »zelfbeschikking« aanmatigen om naar eigen believen, zooals men dat noemt, »gesticht" te worden, met miskenning van den dienst des Woords, door de Kerk waartoe zij behooren vastgesteld.

Revolutie door de Christenen, die zelf beschikken willen over het bedrag hunner bijdragen aan kerk en school.

Men wil »vrij blijven«.

Alsof dat vrijheid is, wanneer men willekeurig bepalingen maakt.

Immers goede werken zijn »niet op *eigen goeddunken* gegrond«.

Een is er die alles heeft bepaald.

Of dan ieder belijder des Heeren moet medewerken ook aan de Vrije Universiteit?

Dat kan moeilijk worden aangetoond, maar wel moet voldaan aan het vierde gebod en moeten de Kerken en de scholen — al de scholen ook de Hoogescholen — *onderhouden* worden.

Dit *onderhouden* aan de overheid overlaten, is niet voortvaren tot de volmaaktheid.

De gedachte te koesteren, de meening uit te spreken dat men »vrij« is in zijne bijdragen, kan erger zijn dan »geweldpleging«.

Ook in de gevolgen, zoowel voor degenen die zich die »vrijheid« veroorloven, als voor hen wien door deze willekeur onthouden wordt wat hun toekomt.

Aan onze jonge mannen wordt onthouden, in de voorzeide leer breeder te worden onderwezen, aan de Kerken wordt onthouden het loon der dienaren en de dienaren die de Kerk noodig heeft.

Aan de scholen de middelen, om te blijven bestaan of zich uit te breiden.

De Vrije Universiteit zal zich tot de overheid *moet n* wenden.

Ook het algemeen landsbelang vraagt vrije scholen. ook vrije hoogescholen.

De hoogescholen door de Overheid onderhouden, kunnen niet voldoen aan alle eischen der wetenschap. Zelfs niet aan den eersten eisch, nl. dat de vreeze des Heeren het beginsel der Wetenschap is. Het is revolutionair om te leeren, dat, en te doen alsof, de wetenschap niets met God te maken heeft.

Dat zij het zelfbeschikkingsrecht heeft om te bepalen wat goed of kwaad, wat recht of onrecht is.

Daarom moeten er scholen zijn waar Gods wet, neen sterker nog, waar de genade heerscht.

—

Deputaten van de Gereformeerde kerken voor de correspondentie met de H. Overheid brengen ter kennis van de kerken:

a. dat bij schrijven van 15 November 1919 bericht is ingekomen van Z.Ex. den Minister van Justitie, dat de Geref. kerk van Treebeek, gemeente Heerlen, provincie Limburg, thans geconstitueerd is als: »de Gereformeerde kerk van Treebeek, gemeente Heerlen.«

Op de lijst van de Gereformeerde kerken is deze kerk geplaatst onder No. 928.

b. dat volgens bericht van Z.Ex. den Minister van Justitie d.d. 17 Nov. 1919 de Gereformeerde kerk van Maastricht, provincie Limburg, thans geconstitueerd is als: »de Gereformeerde kerk van Maastricht«.

Op de lijst van de Gereformeerde kerken is deze kerk geplaatst onder No. 929.

Wegens een fout in vorige opgaven ingeslopen, wordt aan de betrokkene kerken medegedeeld, dat op de lijst van de Gereformeerde kerken zijn geplaatst:

No. 921 De Geref. Kerk van Kralingscheveer.
No. 922 De Geref. Kerk van Laren
No. 923 De Geref. Kerk van Zandvoort.
No. 924 De Geref. Kerk van Zwartsbroek.
No. 925 De Geref. Kerk van Smilde.
No. 926 De Geref. Kerk van Nes.
No. 927 De Geref. Kerk van Wierum.

Namens Deputaten voornoemd.
H. BOUWMAN, secretaris.

Kampen, 2 December 1919.

Kerknieuws.

Gereformeerde Kerken.

BEROEPEN: Tienhoven (U), M. Post, te Nieuw-Dordrecht. — Lutten a/d Dedemsvaart, B. van Halsema, te Hallum.

AANGENOMEN: Knijpe, H. Drost, cand. te Dedemsvaart.

BEDANKT: Wapenveld (Geld.), J. Dekker Hzn., te Ambt-Vollenhove (A). — Twijzel, W. Faber, te Schipluiden. — Herwijnen, G. Wisse, te Driebergen. — Amsterdam (IIe pred. plaats) R. E. van Arkel, te Soest. — Varsseveld, J. van Henten, te Oldekerk (Gron.). — Zuidwolde (Dr.), Pieterburen, Kruiningen, Baambrugge, Zalk, Fijnaart, Geesteren-Gelselaar en Schiermonnikoog, H. Drost, cand. te Dedemsvaart.

Nederlandsch Hervormde Kerk.

BEROEPEN: Oosthem, I. Voorsteegh, te IJselmonde. — Capelle a/d IJsel, A. A. Dönszelmann, te Workum. — Blokzijl, G. Hoeven, te Oude- en Nieuwe-Wetering. — Maartensdijk (U), T. Lekkerkerker, te IJselmuiden. — de Wilp (Gron.), K. J. de Groot, cand. te Friens. — Schoonrewoerd, A. H. J. G. van Voorthuizen, te Doornspijk. — 't Waal en Honswijk, Jac. de Free, cand. te Utrecht.

AANGENOMEN: Stadskanaal, Dr. K. Sonies, te Noordhorn. — Westmaas, A. J. van Wijngaarden, te Egmond aan Zee.

BEDANKT: Standdaard-buiten, J. H. Huygens, te Oud- en Nieuw-Gastel. — Zuidwolde (Dr.), Dr. K. Sonies, te Noordhorn. — Renswoude, H. P. Fortgens, te Lage-Zwaluwe. — Enter, J. H. Gunning E.Bzn., te Hoogeveen. — Drogeham (toez.), J. G. Hooijer, te Rhenen. — Nieuw-Weerdinge, J. van de Pol, te Meeuwen (N.-Br.).

Advertentiën

Heden nam de Heere onverwachts van mijne zijde weg, mijn geliefden Echtgenoot, den heer
MARTINUS JOHANNES v. D. HOOGT,
Emeritus predikant, rustend Geestelijk-verzorger van de Stichting »Veldwijk«.
Ridder in de orde van Oranje Nassau.
in den ouderdom van 66 jaren.
Zijn heengaan in volle verzekerdheid des geloofs, naar de begeerte van zijn hart nog arbeidende in dienst van zijn Zender, is mij tot rijke vertroosting.
A. M. M. v. D. HOOGT—HARTGERINK.
Bennekom, 24 Dec. 1919.

Het zij ons vergund uitsluitend langs dezen weg onzen hartelijken dank te betuigen aan allen, die ons verkwikt hebben door hun treffende blijken van belangstelling bij het overlijden van onzen innig geliefden Vader
GERHARDUS HENDRIK ADRIAAN GROSHEIDE.
F. W. GROSHEIDE.
A. O. W. D. GROSHEIDE—SCHUT.
E. C. GROSHEIDE.
G. H. A. GROSHEIDE.
G. E. J. H. GROSHEIDE—SCHUT.
G. GROSHEIDE.
A. M. GROSHEIDE.
Amsterdam, 20 Dec. 1919.

Voor de talrijke blijken van belangstelling en deelneming, ondervonden bij het plotseling overlijden van onzen geliefden Vader, Behuwd- en Grootvader
LEENDERT PIETERS RUNIA,
betuigen wij langs dezen weg onzen hartelijken dank.
Uit aller naam,
A. L. RUNIA.
Berlikum, 22 Dec. 1919.

JULIUS HUF,
Amsterdam, Helder, Batavia, Soerabaya
Indische Uitrustingen
— Kleedermakerij —
p. f.

AVONDMAALSTEL.
GEVRAAGD een in g. staat verk. gebruikt Avondmaalstel. Aanb. aan: Geref. Kerk *Stadskanaal*, Pekelderweg.
Adres: J. H. TEN HOOR.

Het kantoor van Mrs. SIKKEL en DIJSTRA, advocaten en procureurs, is met ingang van Maandag 29 December 1919 verplaatst van Keizersgracht 431 naar
Leidschegracht No. 1
Telefoonnummer blijft NOORD 2217.

Bij H. A. v. BOTTENBURG, *Amsterdam*, verscheen:
Religieus - Eklekticisme
DOOR
Prof. Dr. W. GEESINK
Prijs f 1.25.

ZIGTERMAN'S
Goedkoope Meubelwinkels
Groningen, Oude Ebbingestr. 33
TELEFOON 1177.
Assen, Markt 14.
TELEFOON 269.

Een proefnummer van Christelijk Vrouwenleven wordt op aanvrage GRATIS toegezonden.
UITGEVERSMAATSCHAPPIJ E. J. BOSCH Jbzn. TE BAARN

WOON IN UW EIGEN HUIS
DOOR EEN EIGENHUISVERZEKERING TE SLUITEN BIJ DE N.V. PHARUS TE 's-GRAVENHAGE
ARCHIMEDESSTRAAT 64
N.V. "PHARUS"
Commissarissen: Mr. J. A. DE WILDE, 's Gravenhage; W. DE VLUGT, Amsterdam; Mr. P. J. REYMER, Hilversum; WILH. RICHTERS, 's-Gravenhage; S. BAKKER, Bussum
Raad van Toezicht: Mr. J. A. DE WILDE; Mr. P. J. REYMER; WILH. RICHTERS.
Directie: J. P. MEYER.
Accountant: B. RICHTERS Bzn., Rotterdam.
Wiskundig Adviseur: J. L. KOK, Rotterdam.
Bankinstelling: ROTTERDAMSCHE BANKVEREENIGING.
Een eigenhuisverzekering bij de N.V. „PHARUS" is een besparing van Uw huurpenningen ten voordeele van Uzelf of van Uw kinderen.
Waarom blijft ge nog steeds huurder van Uw huis, terwijl „PHARUS" U in staat stelt eigenaar te worden?
Actieve vertegenwoordigers genieten hooge provisie.
Vraagt inlichtingen bij de Directie.

Mr. GROSHEIDE
Accountant
(Lid Ned. Instituut)
SINGEL 303.
Telef. N. 1233 en C. 2918.

Bij J. H. KOK te Kampen verschenen heden
De Theologische Ethiek van Rich. Rothe,
DOOR
Dr. J. W. GEELS.
PRIJS f 7.50.

Beurtvaart
Het nieuwe
Vervoer-document voor Binnen-beurtvaart met ontvangbewijs
voldoende aan de eischen der Binnenscheepvaart-regeling van 4 Februari 1919.
Prijs 1 cent per stuk.
1000 ex. f 9.70 5000 ex. f 44.75
10000 ex. f 83.— 25000 ex. f 196.25
50000 ex. f 387.50 100000 ex. f 770.—
Document op enveloppen per stuk 1 cent.
Losse ontvangbewijzen per stuk ½ cent.
Te Amsterdam bij:
Drukkerij Holland, N. Z. Voorburgwal 58—60.
Te Rotterdam bij:
J. H. DONNER, Ged. Boterslоot 128.
Te Groningen bij:
Firma JAN HAAN, Nieuwe Ebbingestraat 23.

Zooeven verschenen:
Een nieuwe serie voor Harmonium getiteld:
Bloemlezing Meesterwerken,
bevattende de meest bekende melodiën uit de werken van groote meesters. Gemakkelijk gearrangeerd voor Harmonium door R. Gerretson.
No. 1. Lobgesang van Mendelssohn
No. 2. Lohengrin van Wagner.
No. 3. Tannhauser „ „
No. 4. De Jaargetijden van Haydn
De prijs is f 0.60 per stuk.
Verschillende Opera's en Oratoriums zijn nog in bewerking. — Alom verkrijgbaar en na inzending van het bedrag per P. W. bij den Uitgever:
JOH. DE HEER, - ROTTERDAM.

L. VAN LIER,
Gediplomeerd Gemeente-Spraakleeraar
Viviënstraat 53 - Telef. Schev. 192 - 's-Gravenhage.

C. W. PANNEVIS'
ZAADTEELT & ZAADHANDEL
DELFT.
TUIN-, BLOEM- & LANDBOUWZADEN.

Voor H.H. Predikanten, Studenten, en voorts voor allen, die belang stellen in het Kerkelijk leven is onmisbaar:
De Groote Synode van Dordrecht in 1618-1619
Met vele aanteekeningen, geput uit de oorspronkelijke, voor een — deel onuitgegeven bronnen —
DOOR
Dr. H. KAAJAN
V.D.M. te Rotterdam,
Schrijver van De Pro-Acta der Dordsche Synode.
Een historische bijdrage, die bedoelt een kort overzicht te geven van de Groote Synode en van wat aan haar vooraf ging, en waarin haar internationaal karakter — — bijzonder wordt belicht. — —
15 vel, groot 8°, met twee illustratiën.
Ingenaaid f 2.40. Gebonden f 3.25.
(met 5 % crisistoeslag).
— Een greep uit de vele beoordeelingen in onze Pers: —
Nieuwe Theol. Studiën (Prof. Dr. W. J. AALDERS): Een frisch geschreven boek van de hand van een man, die, reeds blijkens zijn dissertatie met zijn onderwerp vertrouwd is en als overtuigd Calvinist, met lust deelneemt aan den strijd, dien hij beschrijft.
Noord-Hollandsch Kerkblad (Ds. T. FERWERDA): Beknopt, helder, zakelijk geeft dit boek een overzicht der Groote Synode. De uitgeefster zorgde voor een waarlijk royale uitvoering.
UITGAVE VAN DE
AMSTERDAM. N. V. DE STANDAARD.

Wilt ge een Ideale Natuurwijn zonder Alcohol?
Vraagt dan
ABSTINENT.
Fabrikaat:
WOLDRING & IDEMA, Groningen.

G. J. JAUTZE
VIJZELSTRAAT 35 SCHEVENINGEN — ELANDSTRAAT 41 DEN HAAG
SPECIAAL ADRES
VOOR BORDUURWERKEN, SIERSTEKEN, KABELSTEEK, AJOUREN, PICOTS, PLISSEEREN, GOLFREEREN, FESTONNEEREN, UITSLAAN, KNOOPSGATEN, KNOOPEN MAKEN, ENZ.

H.H. UITGEVERS.
Wij vervaardigen in korten tijd groote oplagen
BIND- en BROCHEERWERK
egen billijke noteering. — U vrage proefbanden.
Electr. Boekb. J. G. PULLE, Almelo

Pharmacia's
Verbandkisten en -Trommels
merk „ORANJE KRUIS"
voor groot- en kleinindustrie.
Koninklijke Pharmaceutische Handelsvereeniging,
Hoofdkantoor te AMSTERDAM
Bijkantoor te ROTTERDAM.

SCHOOL-SCHRIFTEN
25 f 1.80, 100 f 7.—, 1000 f 65.—.
Monsters op aanvrage.
Bronkhorst & Schaap
ROTTERDAM.

Drukkerij Holland
N. Z. Voorburgwal 58-60.
VISITE- EN VERLOVINGSKAARTEN
CIRCULAIRES - PROGRAMMA'S
CONVOCATIEN - BESTEKKEN
AANDEELEN - OBLIGATIEN
EN ALLE ANDERE DRUKWERKEN.
Uitvoering vlug en net.
Prijsberekening billijk.

BRONCHITIS
Hevig hoesten, asthma, aamborstigheid, ontsteking der luchtpijpen of longen, genezen door de BEROEMDE
BALSEMPILLEN van
H. van Alten, Apoth. Specialist te *Selwerte*.
Prijs 90 cent per doos.
Hoofddepôt bij C. A. SCHULTE & Co. te Middelburg. Verder te A'dam bij Ans. v. TUYLL, Paleisstraat 13.

Groningsche Hypotheekbank voor Nederland,
GRONINGEN.
BIJKANTOOR: ZWOLLE, BLOEMENDALSTRAAT 18.
DIRECTIE: M. BROUWER. Mr. H. VAN DER VEGTE. F. J. BOLT.
Geeft u.t:
5 % Pandbrieven à 100 %.
4½ „ „ 94 „
4 „ „ 88 „

KERKORGELFABRIEK
A. STANDAART
ROTTERDAM.
GERRIT VAN DE LINDESTRAAT 30-35-27. — TELEFOON 9667.
Origineel Hollandsch van gedachte en uitvoering.
Langdurige garantie voor deugdelijkheid.
Na onderzoek door de betreffende Commissie, vereerd met de opdracht tot het vervaardigen van een Concertorgel in de Koninginnezaal van het Nieuwe Raadhuis R'dam.

Cement-Indust. Oosterbeek.
Fabrieken van Cocosgips en Bims-Cementplaten — Drijfsteen gewapend beton — Cement-, Quenast- en [illegible]
Langs dien weg [illegible] dat men beoogt, n.l. de [illegible]iding tusschen Kerk en [illegible]r weet men, dat men op [illegible]scheiding juist onmogelijk [illegible]duidelijker en klaarder [illegible]et doel is, niet om [illegible]plotseling [illegible]
Handel in | Gips—Kalk—Cement—Houtweefsel. ALLE BOUWMATERIALEN.

Vrije Universiteit.

In dank ontvangen:

voor de Vereeniging:

Aan Contributiën:

door den heer W. Wiegersma van J. D. *f* 1; door den heer H. Jongsma te Balk *f* 58.30; Locaal com. Amsterdam *f* 10; door den heer J. van der Velde te Joure *f* 25.30; door den heer W. Mol te Idskenhuizen *f* 25; door den heer F. Banga uit Hiaure *f* 6.65; uit Hantum *f* 17.70; uit Hantumer-Uitburen *f* 1.90, samen *f* 26.25; door Ds. U. Faber te Ee *f* 1; van den heer M. D. Tienen te Culemborg *f* 1; door den heer J. Spiering te Woudrichem *f* 24.50; door den heer P. Potma uit Augustinusga *f* 3.30; uit Buitenpost *f* 84.95; uit Gerkesklooster *f* 63.05; uit Kooten *f* 2.80; uit Stroobos *f* 33.60; uit Surhuizum *f* 30.55, uit Twijzelerheide *f* 12; uit Zwaagwesteinde *f* 1, samen *f* 211.25; door den heer H. Boender te Dussen *f* 2; door den heer M. van der Laan uit Burum *f* 4.95; uit Kollum *f* 184.25; uit Kollumerpomp *f* 32.05; uit Lauwerzijl *f* 5.60; uit Munnekezijl *f* 62.60; uit Oudwoude *f* 8.25; uit Westdijk *f* 8; uit Zwagerveen *f* 24; uit Westergeest *f* 25, samen *f* 354.70; van het Locaal Comité te Haarlem *f* 181.60; door den heer J. J. Top te Maasnijk *f* 42.10; door den heer L. Meerkerk te Kralingen *f* 4; door den heer S. Hilverda uit Abbega *f* 11.60; uit Folsgare *f* 3.10; uit Nijland *f* 2.50; uit Oosthem *f* 86.70; uit Wolsum *f* 7.25, samen *f* 111.15; door den heer P. van Vliet te Axel *f* 4.50; door den heer W. Mulder te Sellingen *f* 42.50; door den heer W. Verhoef Jr. te Abcoude *f* 46; door den heer C. Spoor te Achterveld *f* 10.80; door Ds. J. J. Impeta uit Katwijk a. Zee *f* 26.90; uit Katwijk a. d. Rijn *f* 35.95, samen *f* 62.85; door den heer E. van Schaik uit Amerongen *f* 15.80; uit Leersum *f* 1.25; uit Renswoude *f* 1.25; uit Rhenen *f* 3.10; uit Veenendaal *f* 135.55½, samen *f* 156.95½; door den heer Jac. Kuyvenhoven Jzn. te Naaldwijk *f* 229.50; door den heer H. Holtrop te Sloterweg *f* 25; door den heer H. Bouma uit Staphorst *f* 18; uit Nieuwleusen *f* 8.80, samen *f* 26.80.

Verbeterde opgave zie „Herauut", 28 December:

door den heer J. Lauwerse te Gapinge *f* 22; door den heer S. Bosselaar te Aagtekerke *f* 36.20; „Herauut" 7 December: door den heer F. Hamster te Nieuwolda *f* 116.50; van de Med. Fac. *f* 26, samen *f* 142.50.

Aan Collecten:

(Voor de Theologische faculteit):

van de Geref Kerk te Buiksloot *f* 7.49; te Edam *f* 4.10; te Holysloot *f* 4.17; te Landsmeer *f* 5.85; te Marken *f* 8.47½; te Monnikendam *f* 10.77; te Nieuwendam *f* 4.45; te Oost-Zaan *f* 2.12½; te Purmerend *f* 16.76; te Zunderdorp *f* 1.25

Aan Schenkingen:

Gevonden in de Collecte van de Ger. Kerk te Zeist *f* 25; door den heer H. Bouma te Rouveen *f* 25.

Voor de Medische Faculteit:

(Contributie):

door den heer F. Banga uit Hiaure *f* 2.25; uit Hantum *f* 5.20, samen *f* 7.45; door den heer P. Potma uit Augustinusga *f* 1.25; uit Buitenpost *f* 12.65; uit Stroobos *f* 12.50; uit Twijzelerheide *f* 0.30; uit Zwaagwesteinde *f* 0.60, samen *f* 27.30; door den heer M. van der Laan uit Burum *f* 1.85; uit Kollum *f* 25; uit Munnekezijl *f* 6.25; uit Zwagerveen *f* 8.70, samen *f* 41.80; door het Locaal Comité Haarlem *f* 32.55; door den heer S. Hilverda uit Folsgare *f* 1; uit Nijland *f* 2.50; uit Oosthem *f* 1, samen *f* 4.50; door den heer P. van Vliet te Axel *f* 11.10; door den heer D. Bremmer uit Bookoop *f* 3.10; uit Reeuwijk *f* 1.25; uit Waddinxveen *f* 8.05, samen *f* 12.40; door den heer H. Ormel te Bedum *f* 6; door den heer W. Wiegel uit Zwartsluis *f* 28.95; uit Hasselt *f* 0.90, samen *f* 29.85; door den heer E. van Schaik te Veenendaal *f* 6.25; door den heer H. Bouma te Rouveen *f* 27.25.

Voor het Studenten Studiefonds à deposito ontvangen:

door Ds. U. Faber te Ee *f* 10; door Ds. J. F. Jonkers te Schiedam *f* 2.40; door den heer G. Both van de Hulpvereeniging te Vlaardingen *f* 18.45.

H. W. VAN MARLE Jr.,
Penningmeester.
Amsterdam, Keizersgracht 164.
Post Giro No. 6327.